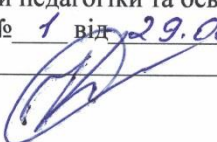

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 1 від 29.08 2022 року
Завідувач кафедри Костенко Р.В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень в галузі освіти

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

П.І.Б. викладача	Стрельбицька Світлана Михайлівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Контактні дані викладача	E-mail: lawyerkonsult@gmail.com т. моб. 0976444673
Консультації	Вівторок - 16:00-17:00

2022 – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість:		
кредитів – 4	Обов'язкова	
	Рік підготовки:	
	-	1-й
годин – 120	Семестр	
	-	1-й
	Лекції	
змістових модулів – 1	-	10 год.
	Практичні, семінарські	
	-	6 год.
	Самостійна робота	
	-	104 год.
	Форма підсумкового контролю: іспит	

2. Анотація до курсу

Запропонована програма ставить за мету полягає є формуванні здатності до застосування методологічних принципів і методів наукової діяльності, опануванні знаннями та навичками з організації науково-дослідної діяльності та сприяння розвитку наукового світогляду й творчого мислення.

Предмет дисципліни – навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в галузі освіти» є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи, технології пізнання та методологічні основи організації наукової діяльності.

Завдання дисципліни: сформувати цілісну систему знань теоретичних основ методології та організації наукової діяльності, оволодіння та подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в професійній діяльності; комплекс знань та вмінь, які допоможуть їм у майбутньому здійснювати діяльність пошукового і творчого характеру в процесі виконання своїх професійних обов'язків; ознайомити з вимогами, що пред'являються до наукових досліджень, основами їх планування та організації, методам обробки, аналізу емпіричних даних та їх оформлення; характеризувати та систематизувати знання щодо інструментарію наукових методів; сформувати навички ефективної роботи з джерелами інформації; уміння та навички орієнтуватись у системі організації процесу наукової діяльності, застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження; розвивати здатності

самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати нові знання і вміння в практичній діяльності; *систематизувати* знання щодо правових основ академічної доброчесності; *формування* відповідального ставлення до наукової діяльності, прагнення поповнювати знання; *сприяти* розвитку професійних умінь з аналітичного формулювання та презентації результатів проведеного наукового дослідження; *підвищувати* наукову грамотність здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії.

Переваги: програма базується на новітніх досягненнях: філософії науки, академічного письма англійською мовою, актуальних проблеми сучасної педагогіки й освіти, історії освіти та педагогічної думки, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами та формуванні умінь застосовувати отримані знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Методи викладання, навчання	Форми контролю (поточний та підсумковий)	
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи наукового пізнання				
1.	<p>Організація та здійснення наукової діяльності в Україні.</p>	<p>Науковий апарат (категорії науки). Сутність поняття, завдання та види науки і наукової діяльності. Етапи становлення, розвитку науки та наукової діяльності.</p> <p>Наукова діяльність, її види та форми в системі вищої освіти України. Форми організації та управління наукою в Україні. Основні засади організації наукової діяльності в Україні.</p> <p>Науково-дослідницька діяльність як соціальний феномен: сутність та значення для суспільного прогресу. Науково-дослідницька робота здобувачів у ЗВО. Стан науки та наукової діяльності в Україні (за оцінками вітчизняних та зарубіжних експертів).</p> <p>Адміністративно-правове регулювання наукової та інноваційної діяльності. Державна політика у науковій сфері в зарубіжних країнах: можливості імплементації досвіду для України. Актуальні питання напрямків удосконалення сучасної державної політики</p>	<p>Лекція-обговорення, дискусія за матеріалами лекції, усне опитування, есе, семінар-діалог</p>	<p>Презентація, есе «Чому я хочу займатись науковою діяльністю?», складання термінологічного словника</p>

		у сфері наукової діяльності.		
2.	<p>Методологія наукового пізнання: поняття, класифікаційні рівні та основні принципи. Емпіричні методи (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент). Експериментальні методи.</p>	<p>Специфіка наукового знання. Основні тенденції розвитку сучасного наукового пізнання. Методологія наукового дослідження. Основні методи наукових досліджень. Загальнофілософські (загальні) методи досліджень. Загальнонаукові методи досліджень (системний, історичний, логічний, моделювання тощо). Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання. Емпіричне пізнання, головне завдання, форма отриманого знання, методи. Теоретичне пізнання, головне завдання, форма отриманого знання. Основні функції теорії. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження. Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження. Експеримент як емпіричний метод наукового дослідження. Емпіричні методи: вимірювання, порівняння. Характеристика методів експериментально-теоретичного рівня (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання тощо). Сутність методів теоретичного рівня. Характеристика методів теоретичного рівня (ідеалізація, формалізація, аксіоматика, гіпотеза, теорія). Абстрагування та ідеалізація. Методи аналізу, класифікації і побудови теорій. Наукові закони, регулярність та випадковість. Математичне опрацювання результатів експериментального дослідження.</p>	<p>Проблемна лекція, дискусія за матеріалами лекції, семінар-дебати</p>	<p>Доповідь, усне опитування, складання термінологічного словника</p>
3.	Технологія	Процес наукового	Проблемна	Презентація,

	<p>наукового дослідження.</p>	<p>дослідження і його характеристика. Етапи науково-дослідної роботи. Напрямок, проблема, тема в науково-дослідних розробках. Визначення робочої гіпотези. Об'єкт і предмет наукового дослідження, їх класифікація. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.</p> <p>Теоретичні та прикладні наукові дослідження. Структура і правила оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Інформаційний пошук у процесі науково-дослідної роботи.</p>	<p>лекція, дискусія за матеріалами лекції та вивчених інтернет джерел</p>	<p>складання термінологічного словника</p>
4.	<p>Інформаційне забезпечення наукових досліджень.</p>	<p>Інформаційний простір науковця. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Національна система науково-технічної інформації. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.</p> <p>Технологія роботи з інформаційними джерелами. Види наукових, навчальних і довідково-інформаційних видань. Класифікація наукових документів. Наукові документи: первинні, вторинні. Електронні ресурси. Теорія та практика динамічного читання й раціональної роботи з науковою літературою.</p> <p>Використання апарату посилань і цитат. Плагіат. Вимоги до оформлення бібліографічного опису літератури у списку використаних джерел.</p> <p>Наукометричні платформи. Індекс цитування, індекс Гірша, імпаکت-фактор. Апробація та</p>	<p>Лекція із застосуванням техніки зворотного зв'язку, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікрогрупах</p>	<p>Есе «Академічна доброчесність у науковій діяльності», складання термінологічного словника</p>

		<p>публікація результатів наукового дослідження. Види наукових публікацій. Наукова монографія. Наукова стаття. Тези наукової доповіді (повідомлення). Наукова доповідь (повідомлення). Мова та стиль наукового дослідження.</p> <p>Вимоги ДАК України до якості та оформлення результатів науково-технічних досліджень у дисертаційній роботі. Хмарні сервіси GOOGLE у науковій та науково-організаційній діяльності.</p>		
5.	Узагальнення результатів експериментального дослідження.	<p>Методи зведення результатів експериментальних досліджень. Задачі візуалізації.</p> <p>Подання результатів досліджень у таблицях. Графічні методи відображення результатів дослідження. Лінійна діаграма. Стовпчикова діаграма. Секторна діаграма. Excel як засіб візуалізації експериментальних даних.</p>	Лекція - «круглий стіл», фасилітаційні методи, семінар-кологвіум	Доповідь, усне опитування, методичне портфоліо, складання термінологічного словника

За кожною темою від здобувачів освіти вимагається:

- ведення тематичного словника, самостійно опрацьованих тем згідно з правилами цитування.

4. Політика курсу

Під час лекційних занять від аспірантів вимагається уважно слухати, конспектувати основні положення теми, брати активну участь у освітньому процесі: в проблемних лекціях діалогової природи та практичних заняттях, які проводяться переважно з використанням активних та інтерактивних методів і мають творчий характер. Відповідно поточний контроль спрямований на оцінювання участі аспірантів у обговоренні проблемних ситуацій та виконання завдань, глибину і змістову наповнюваність суджень, здатність до осмислення, узагальнення та здобуття нового знання обраного фаху.

До кожного **практичного заняття** здобувачі повинні сумлінно готуватися: вивчати навчальний матеріал за темою відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни, виконувати практичні завдання, готувати виступи та презентації, написання фахової наукової статті. Під час проведення практичного заняття здобувачі повинні брати активну участь в обговоренні теми, обговорювати проблемні ситуації, запропоновані викладачем на лекціях, у режимі діалогу/полілогу; активно включаються і за потреби ініціюють спільну роботу під час практичних занять; виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Спілкування

учасників освітнього процесу відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання.

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне вивчення тем і питань дисципліни, визначених викладачем, ведення тематичного словника, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів, виконання практичних завдань для роботи на практичних заняттях.

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на принципах професійної етики та засадах академічної доброчесності. Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Щодо академічної доброчесності аспірантів йдеться про самостійне виконання освітніх завдань; обов'язкове посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей від інших осіб; надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%, оформленням посилань і цитувань з дотриманням вимог академічної доброчесності. Списування під час виконання освітніх завдань заборонені, в тому числі, із використанням мобільних девайсів. За порушення академічної доброчесності аспіранти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми тощо.

Політика щодо дедлайнів та перескладань. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання академічних заборгованостей відбувається за наявності поважних причин. Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Критерії оцінювання за всіма видами робіт

Оцінка за національною шкалою	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінно	90-100	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; робить самостійні висновки, виявляє	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно

		причинно-наслідкові зв'язки; рецензує відповіді інших здобувачів, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі
Добре	75-89	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	60-74	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	30-34	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

5.2. Критерії оцінювання для поточного контролю (за різними видами роботи)

Вид роботи	Бали	Критерії
Усні відповіді, участь у практичному занятті	8	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; аналізує педагогічну практику. Активно бере участь у занятті, висловлює обгрунтовані міркування, рецензує відповіді

		інших здобувачів, наводить доцільні приклади. Впевнено з творчим підходом виконує завдання.
	4-7	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності. Активність виявляє епізодично, відповіді надає правильні, але стандартні, не завжди впевнений у висловлених положеннях. Має певні труднощі щодо обґрунтування власної думки. Завдання виконує шаблонно, іноді потребує допомоги викладача.
	3-1	Здобувач частково володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, припускається помилок при відтворенні основних понять навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. Переважно спостерігає за заняттям, не може самостійно виконати завдання.
	0	Відсутній на занятті
Самостійна робота (письмові роботи)	12	Завдання виконані з використанням кількох релевантних джерел. Відповіді повні, ґрунтовні, демонструють власну точку зору. Наведені приклади повністю відповідають завданню. Повністю дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання.
	5-11	Завдання виконані з використанням 1-2 джерел. Відповіді досить повні, частково демонструють власну точку зору. Наведені приклади формально відповідають завданню. Дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання, але є несуттєві неточності.
	4-1	Завдання виконані з використанням 1 джерела. Відповіді неповні, не демонструють власну точку зору. Наведені приклади не зовсім відповідають завданню. Порушені вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, правила цитування та покликання, є суттєві помилки.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.
Презентація роботи під час практичного заняття	6	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ відповідає всім вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією (правильне, яскраве мовлення; уміння взаємодіяти з аудиторією тощо). Презентація логічна, змістовна, цікава. Здобувач демонструє уміння самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	5-3	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ в основному відповідає вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією. Презентація змістовна, але не відповідає завданню інтерактивності, дублює текст виступу. Здобувач не демонструє уміння самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним

		завдань, недостатньо використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	2-1	Виконана робота представлена без мультимедійної презентації. Завдання виконано з суттєвими помилками. Порушені вимоги щодо педагогічного мовлення та взаємодії з аудиторією.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний та/або періодичний контроль							Підсумковий контроль	Загальна підсумкова оцінка	
Змістовий модуль 1							20	100	
T1	T2		T3	T4		T5			
ср	ср	п	ср	ср		ср			п
10	10	10	10	10	10	10			10

*Умовні позначення: ср – самостійна робота, п – практичне заняття

7. Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Адміністративно-правове забезпечення управління у сфері науки : підручник : за заг. ред. проф. Т. О. Коломоєць Київ : Істина, 2018. 145 с.

2. Галіченко М. В., Поліщук І. Є. Хрестоматія з історії та філософії науки : навчально-методичний посібник для підготовки докторів філософії PhD ХДУ. Херсон, 2018. 158 с.

3. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.

4. Дзьобань О. П. Догматичний напрям методології формування сучасної національної доктрини приватного права. Право України. 2019. №1. С. 42-57.

5. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень : Навчальний посібник. Вид. Центр навч. літ. 2019. 350 с.

6. Ладанюк А. П. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 352 с.

7. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.

8. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

9. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.

Додаткова:

1. Бублик С. Г. Тематичне ядро публікацій дослідника: наукометр. підхід. Наука та наукознавство. 2019. № 4(106). С. 52-67.

2. Бублик С. Г. Світові тенденції розвитку системи вищої освіти та місце в ній дослідницького процесу. Наука та наукознавство : міжнар. наук. журн. 2019. № 1(103). С. 46-67.

3. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень : Навчальний посібник. Київ : Вид. Ліра-К, 2018. 352 с.

4. Загальні вимоги до оформлення наукової, навчальної та навчально-методичної літератури : метод. рек. для наук.-пед. працівників / уклад.: Н. М. Ніколаєнко, Т. О. Рудич. Харків : ХНТУСГ, 2019. 83 с.

5. Мриглюд О. І. Наукометрія та управління науковою діяльністю: вкотре про світове та українське. Вісн. Нац. акад. наук України. 2019. № 9. С. 81-94.

6. Надикто В.Т. Методологія наукових досліджень : посібник-практикум для виконання лабораторних робіт. Мелітополь : Люкс, 2020. 94 с

7. Філософія науки : курс лекцій з вивчення дисципліни для здобувачів III рівня вищої освіти «доктори філософії» спеціальності 204 «ТВППТ» денної та заочної форми навчання // О.П. Сидоренко. Одеса : ОДАУ, 2019. 156 с.

8. Якимчик А. І. Щодо проблеми використання в Україні наукометричних показників: на прикладі аналізу публікаційної активності окремого науковця. Вісн. Нац. акад. наук України. 2020. № 9. С. 66-77.

Нормативно-правові акти

Закони України:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page> (дата звернення: 30.09.2021).

2. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 30.09. 2021).

3. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 №51/95-ВР (в ред. від 05.12.2012) зі змін. і допов. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 30.09.2021).

4. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 № 2623-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>. (дата звернення: 30.09. 2021).

Постанови Кабінету Міністрів України

1. Про затвердження Положення про атестацію наукових працівників : постанова КМ України від 13.08.1999 № 1475 (в ред. від 21.08.2014) зі змін. і допов. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1475-99-%D0%BF?test=XNLMf5x.qwJg.RYwZiDPXfpCНI45ks80msh8Ie6> (дата звернення: 01.10. 2021).

2. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) КМ України від 23 березня 2016 р. № 261 зі змін. і допов. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.10. 2021).

Накази Міністерства освіти і науки України

1. Деякі питання експертних рад з питань проведення експертизи дисертаційних робіт Міністерства освіти і [...] : наказ МОН України від 14.09.2011 № 1058. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1167-11> (дата звернення: 01.10. 2021).

2. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації. Наказ МОН України від 12.07.2019 № z0640-19. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11> (дата звернення: 01.10. 2021).

3. Стосовно вибору пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень вищих навчальних закладів Міністерства освіти і науки : лист МОН України від 10.09.2010 № 1/9-617. URL: http://www.mon.gov.ua/files/normative/newstmp/2010/13_09/19917 (дата звернення: 01.10. 2021).

4. Етичний кодекс ученого України. URL: <http://znc.com.ua/ukr/news/2009/20090123ethic.php> (дата звернення: 01.10. 2021).

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 02.10. 2021).

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 02.10. 2021).

3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 02.10. 2021).

4. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbiv.gov.ua> (дата звернення: 02.10. 2021).